

**SUKCESJA DO UMÓW DWUSTRONNYCH NA PRZYKŁADZIE EWENTUALNEJ
NIEPODLEGŁOŚCI KURDYSTANU ORAZ UMÓW MIĘDZYNARODOWYCH
POMIĘDZY IRAKIEM A POLSKĄ**

SEMINARIUM EKSPERCKIE

KRAKÓW, 28 MAJA 2015 R.

W dniu 28 maja 2015 r. w Collegium Maius Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie odbyło się seminarium eksperckie pt. *Sukcesja umów dwustronnych na przykładzie ewentualnej niepodległości Kurdystanu oraz umów międzynarodowych pomiędzy Irakiem a Polską*. Zostało ono zorganizowane przez Instytut Europeistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Kurdyjskie Centrum Informacji i Dokumentacji, a patronatem zostało objęte przez Biuro Pełnomocnika Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce.

Otwarcia seminarium i wprowadzenia w problematykę spotkania dokonali: prof. dr hab. Bogdan Szlachta, Dziekan Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego; Ziyad Raof, Pełnomocnik Rządu Regionalnego Kurdystanu w Polsce oraz prof. dr hab. Paweł Czubik, prof. UEK, z Instytutu Europeistyki UJ i Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Profesor B. Szlachta zwrócił uwagę na aktualność zagadnień, które mają być przedmiotem seminarium, a także podkreślił znaczenie spotkania w procesie ewentualnego utworzenia nowego państwa. Z kolei Ziyad Raof przedstawił aktualną sytuację w Iraku i dokonał analizy postanowień obowiązującej ustawy zasadniczej Iraku dotyczących struktury państwa. Natomiast prof. P. Czubik podkreślił, że ewentualne utworzenie nowego państwa – Kurdystanu jest obecnie przedmiotem ożywionej dyskusji i w bliskiej perspektywie czasu możemy się spodziewać rozpisania przez władze irackiego Kurdystanu referendum niepodległościowego. Jeżeli zostanie utworzone nowe państwo – co jest wielce prawdopodobne – to powstaną wówczas problemy związane z potencjalną sukcesją do irackich umów, w tym także umów obowiązujących w stosunkach między Irakiem i Polską. Profesor P. Czubik określił też podstawowy cel seminarium, którym było udzielenie odpowiedzi na pytanie, czy jest sens, aby umowy polsko-irackie obowiązywały w relacjach między Polską a ewentualnie nowo powstałym państwem na obszarze irackiego Kurdystanu.

Pierwsze wystąpienie, mające charakter wprowadzający dla dalszych referatów, pt. *Sukcesja do umów międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem umów dwustronnych – teoria i praktyka*, zostało wygłoszone przez dr. hab. Michała Balcerzaka (UMK) i dr. Pawła Filipka (UJ). Referenci przedstawili zagadnienie sukcesji w odniesieniu do umów międzynarodowych, zwracając uwagę na regulacje w tym zakresie wynikające z Konwencji wiedeńskiej o sukcesji państw w odniesieniu do traktatów z 1978 r., a także na dotychczasową praktykę państw, oraz skupiając się na ewentualnym przypadku powstania na terytorium irackiego Kurdystanu nowego państwa.

Dalsza część spotkania poświęcona była poszczególnym umowom dwustronnym, które obecnie obowiązują w stosunkach między Polską i Irakiem. Każdy z prelegentów przedstawił postanowienia wynikające z umów i dokonał ich oceny w perspektywie ewentualnego przyjęcia zobowiązań z nich wynikających przez (potencjalne) nowo powstałe państwo. Poszczególne umowy zostały zaprezentowane w kolejności chronologicznej, wynikającej z czasu ich zawarcia. Dr Wojciech Szczepan Staszewski (KUL) przedstawił swoje uwagi do Umowy o współpracy kulturalnej z 1959 r., dr hab. Katarzyna Myszone-Kostrzeva (UW) zaprezentowała Umowę o cywilnej komunikacji lotniczej z 1961 r., dr Piotr Szwedo (UJ) dokonał oceny Umowy o współpracy gospodarczej i technicznej z 1972 r. wraz z Protokołami z 1973 r. i 1975 r. Następnie dr Dominik Wolski (Górnośląska Wyższa Szkoła Handlowa w Katowicach) wygłosił uwagi dotyczące Umowy o współpracy w dziedzinie turystyki z 1975 r., dr Wojciech Burek (UJ) zajął się Konwencją konsularną z 1980 r., a dr Marcin Kałduński (UMK) – Umową w sprawie międzynarodowych przewozów drogowych z 1984 r. Ostatni referat – na temat Umowy o pomocy prawnej i sądowej w sprawach cywilnych i karnych z 1988 r. – wygłosił dr hab. Paweł Czubik. Po wygłoszeniu referatów odbyła się dyskusja, w której uczestnicy seminarium odnieśli się do poszczególnych zagadnień poruszanych w wystąpieniach.

Podsumowania i zamknięcia seminarium dokonał Ziyad Raoof, który dziękując przybyłym za zajęcie się poszczególnymi umowami i ich oceną, podkreślił, że na pewno wyniki obrad będą przedmiotem refleksji i posłużą do podjęcia ostatecznej decyzji, w przypadku utworzenia nowego państwa, o ewentualnym ich przyjęciu w drodze sukcesji.

Na koniec głos zabrał prof. P. Czubik, który dziękując uczestnikom za przedstawienie swoich uwag, poinformował, że wyniki spotkania zostaną opublikowane.

Wojciech Szczepan Staszewski*

---

* Dr, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II.